

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Europos humanitarinis universitetas
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Teisė
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Dr. Aurelija Pūraitė (grupės vadovas), akademinės bendruomenės atstovas
2. Dr. Vygantė Milašiūtė, akademinės bendruomenės atstovas
3. Evaldas Rapolas, socialinių partnerių atstovas
4. Izabela Bartoševič, akademinės bendruomenės narys, studentų atstovas

Vertinimo koordinatorius – Gustas Straukas

2022
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Teisė
Studijų krypčių grupė (-ės)	Teisė
Studijų kryptis (-ys)	Teisė
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinės (4 metai) Ištęstinės studijos (4,5 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	210 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Teisės bakalauro laipsnis

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS.....	6
3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS.....	9
3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	10
3.4. STUDIJAIVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	12
3.5. DĖSTYTOJAI.....	14
3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	16
3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	18
III. REKOMENDACIJOS	20
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	21

I. IŽANGA

VšĮ Europos humanitarinis universitetas (toliau - EHU) išoriniam ekspertų grupės vertinimui teikė pirmosios (bakalauro) studijų pakopos Studijų kryptių grupės "Teisė" Studijų krypties "Teisė" ketinamos vykdyti studijų programos savianalizės dokumentus. EHU – nevalstybinė aukštojo mokslo įstaiga, kuri 1992 m. įsteigta Minske, Baltarusijoje. Per trumpą laiką EHU tapo labiausiai tarptautiniu mastu pripažintu Baltarusijos universitetu humanitarinių ir socialinių mokslų srityje. 2004 m. universitetas Minske buvo priverstas užsidaryti dėl autoritarinio režimo spaudimo. 2005 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pakvietė EHU atkurti ir tęsti savo veiklą Vilniuje. 2006 m. kovo 10 d. EHU įgijo juridinį viešosios įstaigos - Lietuvos universitetinės aukštosios mokyklos, veiklą vykdančios egzilio sąlygomis, statusą. Šiuo požiūriu EHU skiriasi iš kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų: viena vertus, tai yra Lietuvos aukštoji mokykla, veikianti pagal šalyje veikiančius įstatymus, antra vertus – tai universitetas, kurio pagrindinis tikslas yra prisidėti prie akademinės laisvės plėtros Baltarusijoje.

EHU turi beveik 30 metų patirtį vykdamas teisės krypties studijas. Atkūrus universitetą Vilniuje, nuo 2006 - 2007 m. buvo pradėta vykdyti 4 metų trukmės bakalauro Teisės ir 2 metų trukmės magistro Tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės studijų programos. Nuo 2013 - 2014 m. m. buvo pradėta vykdyti vientisųjų studijų 5 metų trukmės Tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės studijų programa, suteikianti magistro kvalifikacinį laipsnį. Pastaroji yra akredituota iki 2025-07-31. EHU Strateginis komitetas 2020 m. gruodžio 17 d. ir 2021 m. sausio 29 d. priėmė sprendimus parengti ir patvirtinti naujų bakalauro ir magistrantūros teisės studijų krypties programų koncepcijas.

Ketinamą vykdyti teisės bakalauro programą vertino keturių ekspertų grupė: studentų atstovas, socialinių partnerių atstovas, dviejų aukštųjų mokyklų - akademinės bendruomenės atstovai. Ekspertai atliko pateiktų dokumentų analizę, vyko keli nuotoliniai ekspertų pasitarimai, gegužės mėnesį surengtas nuotolinis vizitas į aukštąją mokyklą, kur susitikta su administracijos, programos rengimo grupės, dėstytojų, materialiujų išteklių, socialinių partnerių grupių atstovais. Iš aukštosios mokyklos papildomai buvo gauti duomenys apie studentams išmokėtas įvairių kategorijų stipendijas. Išorinį vertinimo procesą koordinavo Studijų kokybės vertinimo centras. Pateikdami išvadas ekspertai vadovavosi LR švietimo, moksli ir sporto ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-1557 "Dėl teisės studijų krypties aprašo patvirtinimo", 2019 m. gruodžio 31 d. Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu Nr. V-149 "Dėl studijų kryptių išorinio vertinimo metodikos, ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos, studijų kryptių išorinio vertinimo plano, ekspertų atrankos aprašo, ekspertų darbo organizavimo aprašo patvirtinimo", Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2008 m. vasario 20 d. Nutarimu Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 4 d. Nutarimu Nr. 1568 "Dėl kvalifikacinių aukštojo teisinio išsilavinimo reikalavimų asmenims, norintiems įstatymų nustatyta tvarka eiti teisėjo pareigas, patvirtinimo" patvirtinimų kvalifikacinių aukštojo teisinio išsilavinimo reikalavimų asmenims, norintiems įstatymų nustatyta tvarka eiti teisėjo pareigas, atitikties Lietuvos Respublikos Teismų įstatymo 51 straipsnio 1 daliai (2002 m. sausio 24 d., 2004 m. gegužės 18 d., 2006 m.

birželio 1 d. redakcijos), Lietuvos Respublikos Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 5 straipsnio 1 daliai", ir kitais aktualiais teisės aktais.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

EHU yra egzilio sąlygomis veikianti aukštoji mokykla, šis rodiklis yra netaikomas.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

Ketinos vykdymo Teisės bakalauro studijų programos tikslai yra pristatyti išsamiai ir aiškiai. Programa yra orientuota į studentų iš Baltarusijos studijas Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl susiklosčiusios politinės situacijos, taip pat dėl išorinių universiteto, iš pradžių priklausiusio Baltarusijos švietimo erdvei, bet turinčio veikti kitos šalies teritorijoje universiteto tremtyje formatu, veiklos aplinkybių. Programos tikslas - parengti kvalifikuotus teisininkus, kurie puoselėja europinės vertybes, geba užtikrinti ir ginti žmogaus teises, veiksmingai dalyvauti kuriant demokratinę teisinę socialinės gerovės valstybę Baltarusijos Respublikoje vykdydami kompetentingą, kritiniu ir kūrybiniu mąstymu paremtą profesinę veiklą įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios institucijose, teisės firmose, nevyriausybinėse ir kitose viešojo bei privataus sektoriaus organizacijose.

Taip apibrėžti programos tikslai ir studijų rezultatai dera su Universiteto misija, veiklos tikslais ir strategija, kurie numato pilietinės visuomenės plėtros skatinimą, siūlant humanitarinių ir laisvųjų menų studijas studentams iš Baltarusijos ir viso regiono, užtikrinant tarptautinio lygio studijų kokybę. Pritartina, kad programos tikslas, akcentuojantis europines vertybes, pagarbą žmogaus teisėms, vadovavimąsi teisinės valstybės principais, dera su universiteto vizija pritraukti pilietiniu mąstymu pasižyminčius, europines vertybes ir laisvuosius menus palaikančius bei pasiruošusius aktyviai dalyvauti universiteto bei absolventų tinklo veikloje studentus iš Baltarusijos ir viso regiono.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Programa sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Kaip pateikta programos apraše, bendra studijų programos apimtis – 210 kreditų, iš jų 180 kreditų yra skirta teisėms studijoms, po 15 kreditų yra skirta praktikai bei bakalauro baigiamajam darbui. Programos turinys apima visas pagrindines teisės šakas.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Programos sandara užtikrina visus būtinus studijų komponentus, reikalingus pirmosios universitetinių studijų pakopos akademiniams ir profesiniams reikalavimams pasiekti. Todėl sutiktina su Universiteto nuomone, kad programos apimtis ir turinys apima žinių, specialiųjų kompetencijų, asmeninių ir socialinių įgūdžių ugdymą, būtinų pirmosios universitetinių teisės studijų krypties pakopos studijų rezultatams pasiekti. Svarbia aplinkybe laikytina tai, kad įgytų teorinių žinių ir praktinių įgūdžių tolimesnis plėtojimas ir gilinimas numatytas profesinės praktikos metu, taip pat rašant kursinį darbą ir baigiamąjį bakalauro kvalifikacinį darbą.

Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nors programos apraše nurodoma, kad baigus programą bus sukurtas pagrindas kompetentingam ir kūrybingam darbui įstatymų leidybos, vykdomosios ir teisminės valdžios institucijose, advokatūroje, versle ir kitose viešose ar privačiose institucijose, pilnai neatskleistos programos absolventų galimybės ir/ar ribojimai dirbti teisinį darbą Baltarusijoje, taip pat labai ribotas Lietuvos Respublikos teisės išmanymas, nors Teisės bakalauro laipsnio suteikimas leistų absolventams dirbti teisinį darbą Lietuvos Respublikoje, analogišką absolventams, įgijusiems universitetinį teisinį išsilavinimą, orientuotą į Lietuvos teisinės sistemos studijas.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Programos dalykų (modulių) sandara yra nuosekli, pradedant pamatinėmis teisės žiniomis ir pareinant prie specialiųjų studijų dalykų bei tarpdisciplininių žinių, kas užtikrina nuoseklų kompetencijų augimą.

Kita vertus, tam tikrų abejonių kelia kai kurių temų neįtraukimas į dalykų aprašus. Pavyzdžiui, konstitucinės teisės kurso temų sąrašė neminima nei valdžių padalijimo principo tema, nei teisininkams ypač svarbi teisminės valdžios tema, nors atskirai aptariamam parlamento teisinis statusas ir valstybės bei vyriausybės vadovo teisinis statusas. Neaišku, kuriuo metu studentai įgis žinių apie valstybių viduje veikiančias teises institucijas ir jų sistemą. Studijų plane numatomas atskiras ES institucinės teisės kursas, bet nėra atskiro valstybės vidaus institucijų kurso, o konstitucinės teisės kursas, kiek galima spręsti iš dalyko aprašo, nėra skirtas valstybės teisinių institucijų sistemai aptarti.

Iš pateiktų dalykų aprašų neaišku, kokias temas apima ES institucinės teisės kursas, bet, atsižvelgiant į numatytą dėstyti dalykų sąrašą, galima teigti, kad studentams reikalingas įvadas ne tik į ES institucinę sistemą, bet ir į ES materialinę teisę, todėl studijų tikslams pasiekti būtų patartina dėstyti įvadinį ES teisės kursą, neapribojant jo institucinės ES sąrangos temomis.

Atkreiptinas dėmesys ir į Teisės bakalauro programos apraše esančius netikslumus, susijusius su studijų dalykų pavadinimais. Kai kuriais atvejais tai labiau techninio pobūdžio netikslumai - vienur programos aprašo tekste studijų dalykai rašomi kabutėse, kitur – be kabučių. Kitais atvejais programos apraše studijų programų pavadinimai vartojami netiksliai, netolygiai, t.y., tam tikrose programos aprašo vietose tikėtina tas pats studijų dalykas įvardijamas kaip „Teisininko profesinė etika“ (1 skyriaus 2 lentelė, pradedant p. 7 iki lentelės pabaigos, tai pat p. 20 bei studijų plane), 2.2. poskyryje p. 19 – „Advokato profesinė etika“; kitas studijų dalykas „ES išorės santykių teisė“ (2 lentelė, pradedant p. 7 iki lentelės pabaigos) vėliau

programos aprašo tekste bei studijų plane vadinamas „ES tarptautinių santykių teisė“; kitas studijų dalykas 1 skyriaus 2 lentelė, pradedant p. 7 iki lentelės pabaigos - „Tarptautinė žmogaus teisių teisė“ 5 skyriaus 2 lentelėje ir studijų plane vadinamas „Tarptautinės žmogaus teisės“. Kai kurių studijų dalykų, nurodytų programos 5 skyriaus 2 lentelėje, nėra programos aprašo 1 skyriaus 1 lentelėje, pavyzdžiui, „Teisinis ginčų nagrinėjimas“. Susitikimo su programos rengėjais metu buvo gautas paaiškinimas, jog tokios klaidos galimai atsirado dėl teksto vertimo (originalus savianalizės tekstas rengtas anglų ir rusų kalbomis).

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Programa numato pakankamas galimybes studentams individualizuoti savo studijas, siūlydama laisvai pasirenkamus bendruosius universitetinius studijų dalykus (Nuolatinių studijų II ir III semestruose; Ištestinių studijų III ir IV semestruose), taip pat siūlomas platus spektras alternatyviai pasirenkamų teisės krypties dalykų (Nuolatinių studijų IV, V ir VI semestruose; Ištestinių studijų V, VI ir VII semestruose). Studijų individualizavimas taip pat galimas laisvai pasirenkant praktikos vietą, priklausomai nuo pasirinktos specializacijos. Aktyvus socialinių partnerių dalyvavimas Universiteto veikloje praktikos atlikimą daro plačiai prieinamą.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Ketinama vykdyti programa savyje integruoja Baltarusijos teisės studijas ES teisės pagrindų kontekste, kas studentams suteikia tiek žinias apie Baltarusijos teisinę sistemą, tiek bazines žinias apie ES teisinę sistemą, kartu leisdamas kritiškai vertinti Baltarusijos teisinę sistemą bei įvertinti galimas teisės Baltarusijoje vystymosi kryptis.
2. Gana plačios vykdomų studijų individualizavimo galimybės.
3. Programos tikslai bei numatomi studijų rezultatai dera su Universiteto veiklos tikslais ir strategija.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos apraše pilnai neatskleistos studentų galimybės ir/ar ribojimai dirbti teisinį darbą Baltarusijoje, nors pati programa orientuota į studentų iš Baltarusijos studijas.
2. Programos apraše neatskleista aplinkybė, kad ketinama vykdyti studijų programa, suteikdama teisę studentams dirbti teisinį darbą Lietuvos Respublikoje, analogišką studentams, įgijusiems universitetinį teisinį išsilavinimą, orientuotą į Lietuvos teisės studijas, suteiks tik gana ribotas Lietuvos Respublikos teisės žinias.
3. Programos apraše minėta anksčiau vykdyta 4 metų trukmės teisės bakalauro studijų programa, tačiau nedetalizuoti vykdytos programos rezultatai bei kokios išvados ir/ar pokyčiai buvo padaryti ketinamoje vykdyti programoje, atsižvelgiant į ankstesnės programos rezultatus.

3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

Universiteto vykdomi moksliniai tyrimai teisės srityje aprašyti pakankamai. Tai galima spręsti pagal mokslininkų, kurie planuojami kviesti dėstyti, mokslinį įdirbį, publikacijas ir kitus mokslo veiklos rezultatus. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad pagrindinė universiteto mokslinė veikla koncentruojasi konstitucinės teisės ir žmogaus teisių teisės srityje. Todėl įvertinus aplinkybę, kad tai yra teisės bakalauro studijų programa, bet ne specializuota magistro ar LL.M. programa, tuo dalinai apribojamos studentų, pageidaujančių specializuotis kitose teisės srityse, galimybės naudotis mokslinės veiklos pasiekimais ar patiems vykdyti mokslinius tyrimus kitose srityse.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Programa ne tik išsamiai detalizuoja studijų turinio sąsajas su naujausiais mokslo pasiekimais, bet kartu aprašo šiuolaikinių mokslo pasiekimų galimą integraciją į Baltarusijos teisės sistemą vykdomų studijų pagalba. Būtent tuo studijų turinio susiejimas su naujausiais mokslo pasiekimais pirmiausia atliepia pačios studijų programos tikslą parengti kvalifikuotus teisininkus, kurie puoselėja europinės vertybes, geba užtikrinti ir ginti žmogaus teises, veiksmingai dalyvauti kuriant demokratinę teisinę socialinės gerovės valstybę Baltarusijos Respublikoje vykdydami kompetentingą, kritiniu ir kūrybiniu mąstymu paremtą profesinę veiklą įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios institucijose, teisės firmose, nevyriausybinėse ir kitose viešojo bei privataus sektoriaus organizacijose.

Kartu pažymėtina, kad programos apraše aprašant studijų turinio sąsajas su naujausiais mokslo pasiekimais yra minimas Konstitucionalizmo ir žmogaus teisių centras, tačiau pilnai neatskleistos Universiteto ir šio centro sąsajos (neaiškus programoje dirbsiančių dėstytojų ryšys su šiuo centru, dėstytojų išipareigojimai vykdyti šio centro plėtojamas veiklas ir pan.). Be to, tiek savianalizėje, tiek susitikimo metu buvo akcentuota šio centro vykdoma praktinė veikla (teisinė pagalba, peticijų tarptautinėms institucijoms rengimas), todėl nėra aišku, kiek šis centras vykdo mokslinę ir leidybos veiklą (pvz., kiek gyvybinga yra mokslinio žurnalo arba analitinių darbų serijos iniciatyva).

Programos apraše nurodoma, jog visi studijų programos kursai remiasi naujausiais žinomų leidėjų, tokiu kaip „Brill“, „Oxford University Press“, „Cambridge University Press“ išleistuose vadovėliuose, tačiau pastebėtina, jog pateiktuose dalykų aprašuose tokių naujausių vadovėlių nėra. Susitikime su dėstytojais dėstytojai nepatvirtino, jog studijų procese naudojasi minėtais leidiniais, vyraujantys moksliniai literatūros šaltiniai yra rusų kalba.

Programos aprašo 2.1. poskyryje yra nurodyta, jog beveik kasmet teisės krypties mokslininkai publikuoja bent po vieną mokslo monografiją ar jos dalį, tačiau neminima, kokiose leidyklose publikuojamos šios monografijos (ar pripažintose, ar ne), tame pačiame poskyryje p. 16 yra nurodyta, jog EHU tyrėjai, tiesiogiai susiję su ketinama vykdyti programa, vidutiniškai

publikuoja 4-5 publikacijas, tačiau nenurodyta, kokio lygio tai yra publikacijos, kuriose srityse (ypač jei dėstytojas dėsto 4 ar 5 dalykus). Susitikime su dėstytojais dėstytojai patikslino, jog kasmet publikuojamų straipsnių skaičius yra mažesnis.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Aukštas universiteto vykdomų mokslinių tyrimų ir dirbančių mokslininkų konstitucinės teisės ir žmogaus teisių teisės srityje lygmuo.
2. Studijų turinio susiejimas su naujausiais mokslo pasiekimais bei šių pasiekimų galimas integravimas į Baltarusijos teisės sistemą vykdomų studijų pagalba.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Ribotas vykdomų mokslinių tyrimų kitose teisės srityse lygmuo. Dėl šios priežasties ribotos studentų, pageidaujančių specializuotis kitose teisės srityse, galimybės naudotis mokslinės veiklos pasiekimais ar patiems vykdyti mokslinius tyrimus kitose srityse.
2. Universiteto vykdoma mokslinė veikla yra mažai matoma ir žinoma Lietuvos teisės mokslo bendruomenei ir yra plėtojama ribotoje, izoliuotoje erdvėje, t. y. nepakankamai panaudojamos egzilio universiteto specifinės galimybės, susijusios su universiteto buvimo geografine vieta.

3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Pagrindinis priėmimas yra vykdomas per Aukštąją mokyklą, remiantis universiteto pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų taisyklėmis, kurios yra atnaujinamos rektoriaus įsakymų kiekvienais metais. Priimtos naujos taisyklės yra viešinamos universiteto elektroniniame puslapyje. Priimant studentą, vykdoma 5 etapų priėmimo procedūra. Antroji galimybė stoti į aukštąją mokyklą per LAMA BPO sistemą. Pastebėtina, jog programos aprašo 3.1 poskyryje aprašant studentų priėmimo tvarką, nėra paminėta, jog LR piliečiams stojimas vykdomas per LAMA BPO sistemą. Programos aprašo rengėjai nežinojo apie tokios sistemos egzistavimą. Todėl Teisės bakalauro programos aprašas sudaro išpūdį, jog priėmimas vykdomas tik institucine tvarka (nors detaliau apie priėmimą per LAMA BPO sistemą skelbiama aukštosios mokyklos tinklalapyje).

Programos apraše nurodyta, jog stojimo konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys aritmetinį vidurkį 7 ir aukštesnį bei turintys anglų kalbos A2 lygį. Pirmenybė stojant teikiama turintiems aukščiausią balą. Dalykinė komisija turi pateikti atsakymą ar rekomenduoja priimti studentą, ar nerekomenduoja. Pateikus neigiamą atsakymą, studentas turi teisę pateikti apeliaciją per 3 d.d.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Institucinėmis taisyklėmis bei EHU bakalauro ir vientisųjų studijų taisyklėmis grindžiama už Lietuvos Respublikos ribų įgytą vidurinio išsilavinimo diplomui būtina atlikti pripažinimo procedūrą. Šią informaciją galima rasti interneto tinklalapyje, o taip pat kreipiantis į universitetą tiesiogiai.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Aukštosios mokyklos finansinė parama yra labai įvairi, tai: a) grantas (stipendija) mokesčiui už studijas padengti studijų išlaidas arba jos dalį (50% arba 100%), grantą galima gauti pateikus kompetencijų aplanką; b) skatinamoji stipendija; c) vardinės stipendijos V.Furs (2000€), A. Lobko; d) socialinė stipendija (123€ per mėnesį); e) skubios paramos stipendija; f) Friends of EHU bei alumnų stipendijos. Taip pat skiriamos kitos paramos: dalyvauti mokslo renginiuose (iki 300€ per semestrą), tiriamiems projektams. Teisės bakalauro ketinamoje vykdyti programoje yra planuojama įsteigti departamento stipendiją (1200€ semestru), kurią galės gauti studentai – mentoriai, kurie prisiims atsakomybę ir pateiks motyvacinį laišką. Programos aprašo 3.2. poskyryje aprašant studentų paramos sistemą minima mentorystės programos, tačiau nedetalizuojama, kaip šios programos integruotis į studijų procesą ir paramos studentams sistemą, kas yra mentoriai, kokia veikla jie užsiima, koku pagrindu, ir pan. Susitikime su aukštosios mokyklos administracija buvo paaiškinta, jog mentoriais yra aukštesniųjų kursų studentai žemesniųjų kursų studentams, tai yra gana originali studentų paramos forma, todėl buvo galima labiau detalizuoti programos apraše.

Socialinė ir organizacinė parama EHU yra teikiama keliais būdais, per studentų atstovybę ir studentų reikalų tarnybą. Taip pat aukštojo mokykla yra sudariusi sutartį su šeimos gydytojo klinika, kur studentai gali apsilankyti. Taipogi universitetas randasi Vilniaus centre, todėl yra sudaromi sąrašai, kur galėtų apsilankyti studentai, autobusų maršrutai, kur galima pigiau papietauti ir kita svarbi informacija. Aukštosios mokyklos studentų atstovybė yra Lietuvos studentų sąjungos narė, aktyviai veikia, atstovauja studentų interesus bei teises.

Psichologinė pagalba EHU universitete yra teikiama nuotoliniu būdu ir tiesioginio kontakto būdu: studentas gali pasirinkti jam patogų būdą atlikti konsultacinį seansą su psichologu. Prireikus studentas psichoterapeutinės ar psichiatrinės pagalbos gali kreiptis į Fama Bona kliniką, su kuria universitetas yra sudaręs sutartį ir konsultacijos EHU studentams yra teikiamos nemokamai.

Įtraukusis ugdymas yra šiuo metu labai aktuali socialinės dimensijos tema, ypač pagalba negalių turintiems asmenims. Iš aprašo negalima suprasti, kaip tokia parama teikiama, nes tiesiog minima stipendija asmenims su negalia (160 € per mėnesį). Tačiau pokalbio su aukštosios mokyklos administracija metu buvo pristatyti kiti būdai integruoti studentus, turinčius negalią, kuomet vykdomos specializuotos veiklos šiems studentams bei užtikrinamas įtraukusis ugdymas ir studijų pritaikymas individualiems poreikiams.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Paramą sudaro tiesioginės ir netiesioginės konsultacijos, informavimas tinklalapyje, virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“. Konsultacijos vykdomos dėl studijų proceso, studijų nutraukimo ir atnaujinimo, akademinė atostogų, studijų pritaikymas individualiems poreikiams, mokesčio už studijas, finansinę paramą ir kitais su studijomis susijusiais klausimais. Galima konstatuoti, jog institucinė informacinė parama studentams ir jų konsultavimas įvairiuose aukštosios mokyklos padaliniuose yra pakankami.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Socialinei ir organizacinei pagalbai yra gerai pasiruošta ir ji yra kokybiškai teikiama, tiek universiteto, tiek ir studentų atstovybės.
2. Šiuo laikotarpiu labai svarbi psichologinė pagalba studentams, taip pat labai pravartu, kad studentai konsultacijose gali dalyvauti gyvai ir nuotoliniu būdu.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Dokumentuose nėra informacijos, ar stojant į šias studijas yra pridedami papildomi balai už įvairias veiklas, pavyzdžiui, už dalyvavimą konkursuose, olimpiadose, ir pan.
2. Trūksta informacijos, kaip dirbama su studentais, turinčiais negalią, kokiais būdais yra teikiama specialioji pagalba: ar skiriamos papildomos konsultacijos, galbūt suteikiama daugiau laiko egzamino metu, ir pan.
3. Nepateikta informacija ar studentams yra teikiamos nuolaidos pvz. su LSP ar ISIC kortelėmis.

3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Savianalizėje nurodoma, kad „EHU studijos, įskaitant ir teisės krypties, yra grindžiamos humanistinėmis nuostatomis, skatinant asmenį būti aktyviu, savarankišku ir atsakingu už savo pasiekimus studijų proceso dalyviu“. Numatomi labai įvairūs studijų metodai, apimantys mokslinės literatūros analizę, teisminių procesų rekonstrukciją ir vaidmenų atlikimą, praktinių dokumentų tarptautinėms institucijoms rengimą, derinamas individualus ir grupinis darbas. Manytina, kad tokia studijų metodų įvairovė sudaro prielaidas parinkti tinkamą metodą atsižvelgiant į konkrečių studijuojančiųjų poreikius. Be to, šių metodų visuma sudaro prielaidas ugdyti teisininko darbui reikalingus įgūdžius.

Kita vertus, tam tikrų abejonių gali kelti tai, kad teisės programos studijų orientacija į humanitarines studijas (pagal universiteto specializaciją) ir humanistines nuostatas (savianalizės teiginys) yra siekiama studijuoti teisę ne kaip socialinį mokslą. Pavyzdžiui, teisės studijų įvadinio dalyko „Kalba ir mąstymas“ tikslas yra ugdyti teksto analizės įgūdžius ir

kūrybingumą skaitant įvairių rūšių („akademinis, meninis, mokslinis ir techninis“) tekstus, kaip studijų metodus numatant, pavyzdžiui, kūrybinio esė ir spektaklio rengimą. Tačiau nė vienas iš dalyko apraše numatytų nagrinėti tekstų nėra teisinis tekstas (teisės aktas, teisės akto analizė) ir nė viena numatoma užduotis nėra tiesiogiai susijusi su teisinės kalbos ar teisinio mąstymo ugdymu. Studijuotinos literatūros šio dalyko apraše stebina ir tuo, kad jis neapima nei baltarusių, nei lietuvių autorių tekstų ir, be to, visi studijų šaltiniai yra rusų kalba (nors dalyko apraše nurodyta, kad šis dalykas studijuojamas rusų, baltarusių ir anglų kalbomis), todėl gali kilti abejonų ir dėl jo tinkamumo pagrindinei egzilio universiteto humanistinei misijai atlikti.

Susitikimo metu dėstytojai nurodė, kad EHU dėstomi teisės dalykai apima daug lyginamosios elementų ir įvairių teisė sistemų, įskaitant ir Lietuvos teisę, pavyzdžiui. Manytina, kad tokiu atveju lyginamosios teisės dalis nagrinėjamoje bakalauro teisės studijų programoje turėtų būti labiau akcentuota, taip pat ir nurodant studijų šaltinius dalykų aprašuose. Lietuvos teisei skiriama studijų dalis turėtų būti nustatoma atsižvelgiant ypač į tai, kad šią studijų programą siekiama akredituoti Lietuvoje, o jos absolventai tokiu atveju turės neginčijamą teisę dirbti teisinį darbą Lietuvoje, t. y. Lietuvos teisės paslaugų rinkoje, kurioje yra svarbu išmanyti Lietuvos teisinę sistemą.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Socialiai pažeidžiamų grupių galimybę studijuoti didina numatoma stipendijų ir atleidimo nuo studijų mokesčio sistema. Studentams su specialiaisiais poreikiais yra pritaikytos universiteto patalpos (užtikrinamas fizinis prieinamumas) ir studijų šaltiniai (informacinis prieinamumas). Be to, studijų prieinamumą didina tai, kad užtikrinamas studijų proceso lankstumas ir individualizavimas suteikiant galimybę studentams studijuoti individualiai vadovaujantis EHU Studijų pagal individualų studijų planą nuostatais. Informacija socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais yra pateikta EHU informaciniuose leidiniuose.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

EHU užtikrina nediskriminacinį studijų ir mokslinių tyrimų vykdymą, nurodytą Akademinės etikos kodekse. Lygios galimybės universitete yra užtikrinamos vadovaujantis EHU Lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo programa. Ji įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių teisės aktu ir rekomendacijų.

EHU turi Akademinės etikos kodeksą, komisiją, jos darbo reglamentą. Biblioteka rengia mokymus apie rengiamų darbų savarankiškumo reikalavimus, korektišką citavimą ir pan. Studijuojančiųjų darbo savarankiškumą vertina dėstytojai. Be to, plagiato (tekstų sutapties) nustatymui naudojama programinė įranga.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Savianalizėje nurodoma, kad su vertinimu nesutinkantys studentai per tris dienas (siūloma patikslinti, jog per tris darbo dienas) po įvertinimo paskelbimo gali teikti apeliaciją Apeliacinei komisijai, kurią suformuoja akademinio departamento vadovas iš dėstytojų ir studentų atstovų (iš viso ne mažiau kaip 3 nariai), o Komisija pateikia išvadą dėl apeliacijos per tris dienas. Kol studijų programa nevykdoma, vertinti šios sistemos efektyvumą galima tik teoriškai ir atsižvelgiant į apeliacijų nagrinėjimo patirtį EHU vykdant kitas studijų programas. Kaip nurodė EHU atstovai, apeliacijos praktiškai teikiamos gana retai, ne kiekvieną semestrą, nors studentai yra socialiai aktyvūs ir plačiai naudojami galimybe kelti įvairius klausimus. Pagal turimus duomenis, apeliacijų nagrinėjimo sistema yra tinkama ir pakankama.

Skundų dėl studijų proceso klausimas savianalizėje atskirai neaptariamas. Šiuo požiūriu yra svarbus iš dalies susijęs dalykas, būtent tai, kad EHU yra reguliariai vykdomos studentų apklausos apie studijas ir pasitenkinimą studijomis, taigi studentams svarbūs klausimai ar probleminiai aspektai gali būti iškeliami. Pažymėtina, jo programos savianalizėje 7.2 poskyryje kaip kokybės užtikrinimo dalis nurodoma „Studentų apklausa“ ir „Studentų nuomonės apklausa“, tačiau nėra detaliau paaiškinama, kuo šios apklausos skiriasi, kada yra naudojamos. Susitikime su administracija buvo gauti atitinkami paaiškinimai, tačiau programos apraše aiškumo trūksta.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Kūrybiškumo ugdytas teisės studijų procese.
2. *Daugiakalbiškumo ir daugiakultūriškumo tikslas.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nepakankamas informacijos apie Lietuvos teisę šaltinių kiekis studijų dalykų aprašuose.
2. Neaiški pozicija dėl studijų proceso dalies vykdymo baltarusių kalba.
3. Neaiški bendroji skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo tvarka.

3.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Programą įgyvendins 18 dėstytojų, iš kurių 12 (67 proc.) turi mokslinį laipsnį humanitarinių ir socialinių mokslų srityse. 16 dėstytojų dėstys teisės krypties studijų dalykus, vadovaus studentų praktikoms, kursiniams ir bakalauro baigiamiesiems darbams, iš kurių 10 (63%) turi mokslinį laipsnį teisės mokslų kryptyje. Iš viso ketinama vykdyti Teisės bakalauro studijų programą įgyvendins 2 profesoriai, 9 docentai (iš jų du partnerystės docentai - ilgą profesinę-praktinę patirtį turintys asmenys), 7 lektoriai. Dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos požiūriu ketinama vykdyti studijų

programa atitinka keliamus teisės aktų reikalavimus. Apraše nurodoma, jog krypties studijų dalykų dėstytojai vidutiniškai dėstys po 2-3 teisės studijų dalykus, tačiau iš aprašo 5 skyriaus 2 lentelėje (p. 26) pateiktų duomenų matyti, jog kai kurie dėstytojai dėstys po 4-5 dalykus. Susitikime su dėstytojais buvo gautas paaiškinimas, jog dėstomi studijų dalykai yra panašūs savo turiniu, apima panašius teisės institutus, tačiau atkreiptinas dėmesys, jog toks paaiškinimas vertintinas kritiškai (pvz., Civilinis procesas ir ES konstitucinė teisė). Kyla abejonių dėl dėstytojų lygiavertės kompetencijos visose srityse, taip pat dėl galimybės skirti pakankamai laiko pasiruošimui dėstyti. Net suprantant dėstytojų krūvio skaičiavimo principus, įvertinus tai, kad universitete studijuojančių studentų sudaromos grupės yra nedidelės, toks dėstytojų *multidiscipliniškumas* vertintinas kritiškai.

Susijęs su analizuojama sritimi dėstytojų mokslinės kompetencijos klausimas. Kaip jau minėta, programos aprašo 2.1. poskyryje yra nurodyta, jog beveik kasmet teisės krypties mokslininkai publikuoja bent po vieną mokslo monografiją ar jos dalį, tačiau neminima, kokiose leidyklose publikuojamos šios monografijos (ar pripažintose, ar ne), tame pačiame poskyryje p. 16 yra nurodyta, jog EHU tyrėjai, tiesiogiai susiję su ketinama vykdyti programa, vidutiniškai publikuoja 4-5 publikacijas, tačiau nenurodyta, kokio lygio tai yra publikacijos, kuriose srityse (ypač jei dėstytojas dėsto 4 ar 5 dalykus). Susitikime su dėstytojais dėstytojai patikslino, jog kasmet publikuojamų straipsnių skaičius yra mažesnis.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Ketিনamos vykdyti studijų programos apraše detalai aprašyta pedagoginio personalo kompetencijų tobulinimo sistema ir ją sudarantys komponentai. Ypač akcentuojamas dėmesys dėstytojų kokybei ir studijų rezultatų pasiekimams, orientuota į inovatyvių dėstytojų metodų taikymo populiarinimą orientuota dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, o studijų rezultatai šioje sistemoje, kaip nurodyta programos apraše, yra pagrindinė studijų programų ir jų įgyvendinimo kokybės vertinimo dalis. Tačiau pastebėtina, jog visiškai nėra aišku, apraše nedetalizuojama ir nenurodoma, kokiais kriterijais remiantis yra vertinama, kaip dėstytojui pavyko inovatyviais ir į studentą orientuotais dėstytojų metodais pasiekti studijų rezultatus (diskutuotina, gal jų siekti pirmiausia turėtų studentai?). Nesant aiškių vertinamųjų pasiekimų ir kompetencijų kriterijų, nepateikus konkrečių pavyzdžių, kompetencijų tobulinimo sistema atrodo tik teorine galimybe.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Dėstytojų komandos sudėtis subalansuota, pakankamas skaičius dėstytojų, turinčių mokslinį laipsnį atitinkamoje srityje.
2. Dėstytojų - praktikų įsitraukimas į dėstytojų mokymo procesą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nesubalansuotas kai kurių dėstytojų dėstytojų dėstytojų krūvis, pernelyg skirtingi savo turiniu dėstytojų dalykai.
2. Neaiški ir nepakankamai detalizuota dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, ypač neaišku, kokiais kriterijais remiantis įvertinamas dėstytojų kompetencijos

augimas siekiant studijų programos tikslų inovatyviais ir į studentą orientuotais dėstytojų metodais.

3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Programos fiziniai, informaciniai ir finansiniai ištekliai:

Infrastruktūra. Programa bus vykdoma naujai renovuotuose ir tik 2018 metais pradėtose eksploatuoti buvusio Augustijonų vienuolyno patalpose Vilniaus senamiestyje, adresu Savičiaus g. 17. Bendras patalpų plotas –2713 kv.m. Iš jų 1079 kv.m. užima auditorijos.

EHU patalpose įrengta: 7 auditorijos mažų grupių darbui arba nedidelių grupių paskaitoms (talpina iki 15 studentų), iš jų 2 kompiuterinės klasės (po 15 vietų), 7 didesnės auditorijos paskaitoms (5 auditorijos talpina iki 40 studentų ir 2 auditorijos skirtos srautinėms paskaitoms). Atskiros auditorijos asmeniniam darbui, taip pat ir bibliotekoje suteikiamos erdvės individualiam studentų darbui. Taip pat auditorijos yra skiriamos ir studentų veikloms, kurie universiteto darbuotojų teigimu yra labai aktyvus, todėl dalyvauja aukštosios mokyklos gyvenime ir jo gerinime. Įrengta kokybiško auditorijos garso transliavimo įranga hibridiniams užsiėmimams.

Infrastruktūra asmenims su negalia: Universiteto erdvės taip pat užtikrina patogumą asmenims su negalia: įrengtas liftas, pirmame aukšte randasi biblioteka, atitinkamo pločio durys, specialiosios patalpos. Studentams su regos negalia yra galimybė pasinaudoti vaizdo didinimo įrenginiu. Taip pat yra įrengti specializuoti kompiuterio valdymo įrenginiai.

EHU studentai yra apgyvendinami Vilniaus universiteto, Saulėtekio slėnio, o taip pat ir Didlaukio g., bendrabučiuose. Aukštajai mokyklai yra skirta apie 200 vietų studentų apgyvendinimui.

Universitete daug dėmesio ir finansinių resursų skiriama universiteto internetiniams ištekliams, pavyzdžiui „Moodle“ programos gerinimui, aukštosios mokyklos dėstytojų kompiuterinio raštingumo įgūdžiams lavinti ir kitam pasiruošimui, siekiant užtikrinti kokybiškas mišraus būdo studijas. Patvirtinta Rektoriaus 2018 m. liepos 17 d. įsakymu Nr.01-68 tvarka, kiekvienas dėstytojas virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“ savo dėstomiems studijų dalykams privalo talpinti įvairaus skaitmeninio formato mokymosi išteklius, studento mokymosi patogumui.

Bibliotekos ištekliai: 13000 egzempliorių spausdintų ir elektroninių leidinių (knygų, serijinių leidinių, rankraščių, audio ir video medžiagos. Turimos Oxford University Press teisės knygų kolekcijos (2017 ir 2018 metai). Leidinius galima skaityti bibliotekoje, o taip pat ir yra galimybė pasiimti į namus. Duomenų bazės: Emerald Management e-Journals,

Taylor&Francis, Sage Online, Jstor bei EBSCO duomenų bazių paketas bei Baltarusijos teisės aktų duomenų bazė Normativka.by. Visi elektroniniai išteklių prieinami EHU vartotojams tiek universiteto viduje, tiek ir už jo ribų, naudojantis VPN paslauga.

Skatinama turėti savo įrenginį, todėl vertinimo metu buvo suteikta informacija dėl gero interneto ryšio, kurį galima perjungti, jeigu reikėtų pakeisti patalpą, taip yra užtikrinamas jo pasiekiamumas EHU. Prie bevielio ryšio galima prisijungti su universiteto vartotojo kodu. Taip pat yra pakankamai lizdų ir prailgintuvų, kur studentai turi galimybę įkrauti savo įrenginius. Universitete yra stacionarus kompiuteriai su licencinėmis programomis (grafiniam dizainui), todėl studentai dirba ir su jais.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Bibliotekos papildymas naujais šaltiniais yra planuojamas iš anksto, derinamas su dėstytojais ir kitais universiteto darbuotojais. Kartais sunku surasti tam tikrų spausdintų leidinių, todėl dažnai renkama elektroninė knygos ar vadovėlio variantą. Tačiau, dėstytojų teigimu, kai kuri sena literatūra yra prasmingesnė, nes naujojoje dalyko literatūroje, kuri išleista Baltarusijoje, yra pateikiama propaganda. Elektroninius leidinius rinktis ilgainiui gali tecti ir todėl, kad tokie leidiniai tinka nuotolinėms studijoms. Be to, kadangi universitetas yra įsikūręs architektūros požiūriu vertingame senamiesčio pastate, galimybės plėsti universiteto bibliotekos erdves fiziniams bibliotekos fondams saugoti yra ribotos.

Bibliotekoje yra teikiamos konsultacijos studentams (dėl informacijos paieškos, rašto darbų literatūros sąrašo parengimo), taip sudarant galimybę maksimaliai pasinaudoti esamais ištekliais. Taip pat stengiamasi tenkinti prašymus, susijusius su specialiaisiais studentų poreikiais. Be to, bibliotekoje teikiamos ir spausdinimo, skenavimo, rašto darbų įrišimo paslaugos.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Aktyvūs socialiniai partneriai, kurie nori priimti studentus į praktiką ir padėti įgyti kvalifikaciją.
2. Resursai, kurie yra skiriami universiteto informacinėms technologijoms ir programoms, kurie pagerina studijų kokybę ir sudaro galimybę studijuoti tiek mišriu, tiek nuotoliniu būdu.
3. Aktyvūs universiteto alumnai, skleidžiantys gerą patirtį ir pozityvų požiūrį į aukštąją mokyklą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Paminėta apie specializuotus kompiuterio valdymo įrenginius asmenims su negalia, tačiau nėra išvardinta, apie kokius įrenginius kalbama.
2. Studentų praktikos bazė dar yra ruošama, šiuo metu pateiktoje informacijoje apie praktiką turimi duomenys nėra susisteminti.
3. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais nėra pakankamai formalizuotas, t. y. rašytinių Universiteto susitarimų dėl bendradarbiavimo nebuvimas nesukuria

teisinio tikrumo dėl praktikos studentams socialinių partnerių organizacijose galimybių.

3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

EHU vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema atitinka Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatas ir gaires, universiteto strateginius dokumentus, savianalizės dokumentuose nurodyta, jog universitete yra Kokybės koordinatorius, kuris atsakingas už studijų kokybės užtikrinimo proceso koordinavimą, atitikimo studijų kokybės standartams stebėseną ir užtikrinimą, studijų programų išorinio vertinimo proceso koordinavimą, studijų kokybės apklausų organizavimą ir analizavimą, tačiau susitikimo su administracija metu toks atsakingas asmuo nebuvo pristatytas. Programos apraše nurodoma, jog universiteto vykdomose studijų programose aiškiai suformuluoti studijų programos tikslai, rezultatai (ir kiekvieno studijuojamo dalyko rezultatai), studentų progreso rodikliai, studentų darbo krūvis numatytas ECTS. Atkreiptinas dėmesys, jog ketinamos vykdyti Teisės bakalauro programos aprašo 1 skyriaus 1 lentelėje pateikti programos siekiniai nėra visiškai suderinti su studijų dalykų rezultatais, kai kuriems siekiniams įgyvendinti numatyti tik keli programos dalykai, nors tai nėra pagrįsta šių ir kitų dalykų turiniu, pvz., programos siekinys „Moka savarankiškai parengti teisės taikymo aktų projektus“ - kaip šį siekį įgyvendinantys nurodomi tik du studijų dalykai „Administracinė teisė ir procesas“ ir „Tarptautinė žmogaus teisių teisė“. Rekomenduojama patikslinti.

Ketinamos vykdyti studijų programos apraše detalai apibūdinta vidinio studijų kokybės užtikrinimo sistema, kurioje pažymėtinas visaapimantis dėstytojų įsitraukimas į konkrečios studijų programos valdymą: nurodoma, jog visi svarbiausi sprendimai akademinio departamento kontekste priimami kolektyviai, pirmiausia aptariamai studijų programos komitete ir bendrame departamento dėstytojų susirinkime; svarbiausi studijų programų klausimai svarstomi studijų programų komitetuose, kuriuos sudaro studijų programos dėstytojai, kuratorius, studentai bei socialiniai partneriai; programos dėstytojai dalyvauja sprendimų priėmimo ne tik būdami atitinkamų programų komitetų bei departamentų nariais, bet ir įvairiuose kituose lygmenyse (dalis dėstytojų yra Senato, Senato komitetų nariai ir kt.). Tačiau susitikimo su dėstytojais metu dėstytojai itin akcentavo akademinę laisvę ir šio principo pagrindu itin didelę autonomiją kuriant dėstomų dalykų turinį, parenkant atsiskaitymo formas ir nustatant vertinimo struktūrą, formuojant literatūros sąrašą ir t.t. Susitikimo metu susidarė išpūdis, jog dėstytojai itin gynybiškai vertina išorinės kontrolės ir priežiūros galimybę, todėl kyla klausimas, kaip tai koreliuoja su aprašoma vidinio studijų kokybės užtikrinimo sistema.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Programos apraše nurodoma, jog siekiant įtraukti studentus ir socialinius partnerius į kokybės užtikrinimo procesus, viena iš svarbiausių kokybės monitoringo ir įsivertinimo priemonių yra studentų apklausos, kasmetinė dėstytojų atestacija, studentų nuomonės apklausos ir jų studijų pasiekimų duomenys, dėstytojų darbo virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“ vertinimas. Kaip jau minėta, nėra detaliau paaiškinama, kuo šios apklausos (studentų apklausa ir studentų nuomonės apklausa) skiriasi, kada yra naudojamos, detaliau nepaaiškintas jų taikymo mechanizmas, kas ir kokiais metodais vertina dėstytojų darbą „Moodle“ aplinkoje.

Socialinių partnerių įtraukimas aprašytas labai glaustai, tačiau susitikimo su socialiniais partneriais metu jų pateikta informacija buvo itin išsami, pastebėtinas itin pozityvus socialinių partnerių požiūris universiteto ir jo absolventų atžvilgiu, visi socialiniai partneriai išreiškė ketinimą ateityje stiprinti bendradarbiavimą, kai kuriais atvejais - jį formalizuoti.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.
2. Kadangi universitete studijuoja sąlyginai nedaug studentų, yra įmanomas gana individualizuotas požiūris į kiekvieno studento poreikius ir galimybė atsižvelgti į išsakomas pastabas dėl vidinio studijų kokybės proceso tobulinimo.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Formalizuoti bendradarbiavimo galimybes su socialiniais partneriais.
2. Nėra aiškus santykis tarp universiteto diegiamų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos elementų ir dėstytojų akademinės laisvės suvokimo.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos: (pildoma, jeigu, ekspertai teikia siūlymą programą pataisyti per 10 d.d.)

Programos nesiūloma taisyti per 10d. d.

Kitos rekomendacijos:

1. Programos rengėjams ir institucijos administracijai rekomenduojama įvertinti programos aprašo tekstą ir ištaisyti programos apraše esančias kalbines, logines ir technines klaidas.
2. Programos apraše pilnai neatskleistos studentų galimybės ir/ar ribojimai dirbti teisinį darbą Baltarusijoje, nors pati programa orientuota į studentų iš Baltarusijos studijas, rekomenduojama aiškiau įvardinti programos tikslinę grupę, o taip pat vengiant stojančiųjų klaidinimo nurodyti, jog ketinama vykdyti studijų programa, suteikdama teisę studentams dirbti teisinį darbą Lietuvos Respublikoje, analogišką studentams, įgijusiems universitetinį teisinį išsilavinimą, orientuotą į Lietuvos teisės studijas, suteiks tik gana ribotas Lietuvos Respublikos teisės žinias.
3. Universiteto vykdoma mokslinė veikla yra mažai matoma ir žinoma Lietuvos teisės mokslo bendruomenei ir yra plėtojama ribotoje, izoliuotoje erdvėje, t. y. nepakankamai panaudojamos egzilio universiteto specifinės galimybės, susijusios su universiteto buvimo geografinė vieta.
4. Kadangi ketinama vykdyti studijų programa turi atitikti Lietuvos teisinį reglamentavimą ir teisės krypties studijų aprašus, siūloma programos dalykų aprašuose pateikti daugiau šaltinių, kuriuose būtų analizuojami Lietuvos teisinei sistemai aktualūs klausimai.
5. Atkreiptinas dėmesys, jog yra nesubalansuotas kai kurių dėstytojų dėstyto krūvis, pernelyg skirtingi savo turiniu dėstyto dalykai, taip pat neaiški ir nepakankamai detalizuota dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, ypač neaišku, kokiais kriterijais remiantis įvertinamas dėstytojų kompetencijos augimas siekiant studijų programos tikslų inovatyviais ir į studentą orientuotais dėstyto metodais.
6. Rekomenduojama bendradarbiavimą su socialiniais partneriais labiau formalizuoti, nes rašytinių Universiteto susitarimų dėl bendradarbiavimo su socialiniais partneriais nebuvimas nesukuria teisinio tikrumo dėl praktikos studentams socialinių partnerių organizacijose galimybių bei tolesnių įsidarbinimo perspektyvų.
7. Nėra aiškus santykis tarp universiteto diegiamų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos elementų ir dėstytojų akademinės laisvės suvokimo, todėl rekomenduojama aiškiau apibrėžti ir esant galimybei unifikuoti kai kuriuos studijų elementus siekiant didesnės studijų kokybės.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Europos humanitarinio universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Teisė* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	4
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	23

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemaiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovė:

Prof. dr. Aurelija Pūraitė

(parašas)